

kot národna šola vsakega posamegá ljudstva; namesto šolskega denarja naj se ustanovi šolski dávek. Napravijo naj se odgojilna in podučilna društva.

G. vodja Ochs iz Ogerskega pravi, da naj ljudska šola ima verski nauk; zraven pa naj imajo tudi neduhovni pravico do ljudske šole.

G. vodja Götzel iz Dunaja kaže, da je poglobitna naloga ljudske šole, da se mladina izreja v verski poterpčnosti, in nasvetuje, da naj bi se sestavil odbor iz treh udov različnih ver, ki naj bi se posvetoval o razmerah pri enakih namešanih šolah.

G. vodja A. Dziopinski iz Zajbuša v Galiciji hoče, da naj bi se že enkrat vravnovalo vprašanje o jeziku v deželah, kjer je več kakor en ljudski jezik. (Tako smo v postranskem zboru zahtevali tudi Slovenci.)

G. vodja Köhler iz Dunaja terdi, da navadno ljudstvo še ne razumé prav, kaj je prava naloga ljudske šole. Ljudska šola naj izreja krepke značaje, kar pa se more izvrševati le po pravi omiki.

G. nadučitelj Tob. Braun iz Stare Bude, pravi, da se raduje, ko vidi lepo seme, ki ga ta véliki učiteljski zbor tako bogato seje; veselí ga, ko je po 40 letnem hrepenjenji doživel ta dan; vendar ena reč ni resnična: ljudska šola ni tako slaba, kakor se sploh graja. Veliko so krivi tudi starši, da šola ni taka, kakor bi mogla biti. Tudi to ni pravo, kar je neki predgovornik (Leidesdorf) govoril o verskih zadevah.

G. vrednik Spitzer iz Dunaja tudi terdi, da naše ljudske šole niso tako slabe, kakor se hoče tù dokazovati; one so precej boljše, kakor toliko hvaljene pruske. Kdor ne verjame, naj gre tje, in naj se sam prepriča.

G. Deinhardt iz Dunaja govori o samostalnosti ljudske šole, navetuje prostost v podučevanji in o rabi šolskih knjig.

G. Aleks. Pape iz Bilice tudi govori o samostalnosti ljudske šole.

G. vodja Singer iz Prage tirja učiteljem boljšo plačo.

Konec prve seje ob 1 uri opoldne.

(Dolje prih.)

Dopisi in novice.

Iz pod Ljubelja 10. kimovca. V naši kranjski dekaniji so bila očitna šolska spraševanja po naslednjem redu; 26. vel. serc. v Cerkljah in v Zalogu; 27. v Smeledniku; 28. v Št. Jurji in v Predvoru; 29. v Predosljah; 2. kimovca v Podbrezjah; 3. v Križah in v Naklem in 4. v Šmartnem poleg Kranja.

Ker sem ravno čas imel, sem bil tudi jaz pri treh tukaj omejenih šolskih skušnjah, da bi se prepričal nekoliko o napredku šolske mladine na kmetih; in res! v obče smem reči, da ljudske šole na deželi napredujejo čedalje bolj in bolj.

V Podbrezjah bilo je 20 dečkov in 36 deklic vpisanih, skupaj tedaj 56 otrok. Naj bolje so se otroci v tej šoli obnesli v kerščanskem nauku, katerega učé č. g. fajmošter in pa v številkanji. Tudi sadjerejo so se otroci v tej šoli učili. — V Križah je bilo

79 dečkov in 90 deklic z nedeljsko šolo vred vpisanih; skupaj tedaj 169. To je gotovo prav lepo število, le škoda, da jih je med letom skoraj polovica izostala. V tej šoli je bil vsak poslušavec vesel, ko je vidil in slišal, kako lepo napreduje nježna mladina. V branji, pisanji in številkani so bili otroci na vse strani prav izvrstni, posebno v številkani, pri katerem je pokazal ondašnji učitelj g. Pavel Zorè, da si je prilastil neko posebno metodo, ktere nima vsaki učitelj; pokazal je, da mu je šola res pri srcu in da se tudi on vsestransko izobražuje in lika, da bi s svojim ukom koristil ne le mladini, ampak tudi staršem. Zarad tega pa tudi daje otrokom prav djanske lahke in težke naloge v številkani na pamet, ktere starši skoraj vsaki dan pri svojih domačih poslih potrebujejo. Zraven onega tega pa tudi mladino prav lepo in primerno npravno podučuje in jo pri vsaki priložnosti napeljuje k bogoljubnemu življenju. To je lepo in pohvalno. Le ena beseda je bila, med poslušavci: To je lepo, to je izvrstno! — Tudi v kerščanskem nauku so otroci pokazali, da je njihovemu g. katehetu veliko na tem, da bi otroci tudi umeli to, kar se učè iz katekizma. Iz sadjereje so otroci prav dobro in verlo na učiteljeva vprašanja odgovarjali. — V Naklem je bilo 38 dečkov in 45 deklic, skupno tedaj 83 otrok v šolo vpisanih, iz med kterih jih je pa, kakor povsod, tudi tukaj precej lepo število med letom šolo zapustilo. Otroci so pokazali, da so se med letom veliko koristnega naučili in že na obrazu se je bralo g. fajmoštru, g. katehetu in učitelju, da jim je izobraževanje nježne mladine prav gorko pri srcu. Ni ne tedaj res, kakor se je menda od neke strani preč. g. šolskemu svetovavcu v Ljubljano poročalo, da šola v Naklem ne napreduje. Toliko za sedaj, drugopot kaj več. Z Bogom! T.

Iz Ljubljane. Razpis prečastit. tukajšnjega knezoškofijskega konzistorija 26. avg. t. l. s št. $\frac{1016}{228}$ naznanja, da bo letos 24. in 25. t. m. učiteljsko spraševanje, h kteremu se vabijo vsi nastopni učitelji, kteri imajo še spričalo za podučitelja, pa tudi ti, kteri hočejo doseči pripravnost za glavne šole in so že 20 let stari in že naj manj tri leta služijo. Prinesejo naj seboj od okrajnega šolskega ogledništva zapečateno priporočilno pismo, ter naj se s tim oglasè pri vodstvu normalne glavne šole že 23., ali saj pred 8. uro zjutraj 24. t. m.

— V g. Jož. Rud. Milcevi tiskarnici so prišle na svetlo 4. „Tantum ergo“, ki jih je za petje in orgle postavil mestne glavne šole učitelj gosp. Leop. Belar, kteri je že za marsiktero cerkveno in drugo pesem kak lep napev zložil. Te „Tantum ergo“ niso težke, pa vendar prav primerne za večje in tudi manj zmožne cerkvene kore. Prodajajo se po 30 kr. Tudi nekaj iztisov svoje mašne pesmi ima g. skladatelj še na prodaj.

➡ Pridjan je Kazavec št. 5., 2 strani. ➡

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Tiskar in založnik:
Jož. Rudolf Milic.